

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Šmihelska c. 14, 8000 Novo mesto

tel: 07/373 05 70, fax. 07/373 05 90

www.kmetijskizavod-nm.si

Kraj: Novo mesto
Datum: 12.1.2022

Izboljšanje kolobarja na njivah za ohranjanje kakovostnih tal za visoke pridelke poljščin

Gole njive v tem zimskem času oz. praha na njivah je v naših rastnih razmerah dokaj pogost pojav. Izjema so situacije, ko na njivah raste večletna DTM, lucerna, ozimno žito ali oljna ogrščica. V kolobarjih po pridelavi katere koli od imenovanih ali neprezimnih poljščin, še posebej koruze, pa lahko ostanejo njive prazne tudi več kor pol leta.

Govorimo o kmetijski praksi, ki se je razmahnila v obdobju intenzifikacije kmetijstva. V zadnjem obdobju, ko imamo vedno več padavin pozno jeseni in pozimi ter vedno toplejše zime, gole in razorane njive izgubljajo rodovitnost s pospešenim izpiranjem hranil, humusa in mikroorganizmov. Na golih njivskih tleh se dogaja intenzivna erozija, propadanje strukture in večja se zbitost tal. V Sloveni imamo po zadnjih podatkih prepoznanih kar 41% njiv, ki kažejo znake uničenih tal. Naša država se je znašla na seznamu EU držav z velikimi ekonomskimi posledicami zaradi erozije tal. Med ukrepe, ki preprečujejo tako nastalo škodo, sodi zmanjšanje obdelave tal ob **hkratnem izboljšanjem kolobarjenju**, ki vključuje poleg pridelave glavnih kultur tudi ustrezne dosevke, s katerimi so tla pokrita še posebej preko zime. Na ta način najhitreje izboljšujemo rodovitnost tal in izvajamo številne okoljske dobrobiti kot so:

- zmanjšano izpiranje dušika v podtalnico,
- naravno ustvarjanje dušika v tleh s pomočjo dosevkov iz metuljnic v kolobarju, ki nudi hranila naslednji kulturi v kolobarju,
- Povečanje deleža organske snovi in humusa v tleh in
- pozitiven vpliv na višino in kakovost pridelka naslednjih poljščin v njivskem kolobarju.

Zavedati se moramo, da je pomen kolobarjenja, ki vključuje dosevke za krmo, prehrano ali podor in ozelenitev njiv preko jeseni, zime in pomladi, veliko širši in globlji, kot je bil še pred nekaj leti.

Mateja Strgulec, KGZS Zavod NM